

[Kjeldgaard Iversen.]

skelig indstilling, som man egentlig kunne ønske at staten, som jo ellers på så mange andre områder elsker at påtage sig opdragelsesrolle, ville støtte i stedet for at modarbejde. For man modarbejder jo netop disse mennesker med den indstilling. Det er for at gøre dem tilværelsen sur, at man kræver længere tjenestetid af dem end af andre unge og et tilsvarende større økonomisk offer i form af tab af arbejdsfortjeneste.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen sagde, at mit ændringsforslag om at gøre tjenestetiden lige lang var et overbud. Nej, det er et simpelt krav om ligeret, men så længe man fastholder kravet om, at disse mennesker skal have længere tjenestetid, pålægger man dem en ekstra skat, svarende til det tab, de har i arbejdsfortjeneste.

Man siger, at den længere tjenestetid er begrundet i, at det er behageligere at være militærnægter end at være soldat. Jeg kan ikke godkende denne begrundelse. Det er for mig vanskeligt at tro, at et trivielt, nytteløst, uvant beskæftigelsesarbejde skulle være mere behageligt end soldatens arbejde med moderne og interessante våben og instrumenter, adgang til at få kørekort i visse situationer og mulighed for forfremmelse til en livsstilling.

Endvidere er det en kendsgerning, at nægternes indkvarteringsforhold ikke er af samme kvalitet som soldaternes. I hvert fald får man ikke den opfattelse, at der investeres 20 000 kr. pr. indkvarteret individ i nægterlejerne, således som det åbenbart efter de oplysninger, der foreligger, er tilfældet i den nye kaserne ved Sjølsø til marinere.

Militærnægtere er ikke urimelige mennesker. De forlanger kun lighed for loven, når man opretholder en lov om tvungen værnepligt, ja, de er endda parat til at lide afsavn på grund af deres opfattelse, men dette synes jeg ikke staten kan være bekendt at benytte sig af.

Jeg er ikke enig med det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, når han siger, at militærnægterne her i landet ikke har noget imod den længere tjenestetid. Jeg vil gerne bede om formandens tilladelse til at citere et lille uddrag af den henvendelse, der er kommet fra militærnægterkredse. Heri hedder det om tjenestetiden:

„Vi er lige så stærkt som enhver anden interesseret i, at de, der overføres til militærnægterlejerne, kommer der udfra de rigtige begrundelser. Af den grund har vi ikke hidtil søgt at ændre ved den almindelige praksis, hvor militærnægter-

ne har fået nogle måneder ekstra ud over soldaternes gennemsnitlige tjenestetid (selvom vi ikke føler os sikre på, at forlænget tjenestetid er den rette garanti for, at der vælges ud fra rigtige motiver). Men vi finder det absolut urigtigt, hvis militærnægtelse af samvittighedsgrunde skal straffes, som det vil blive tilfældet, hvis man gennemfører planen om at benytte den længste militære tjenestetid til sammenligning i stedet for gennemsnit. Det drejer sig dog i reglen om flittige og arbejdssomme mennesker, som samfundet står sig bedre ved i så høj grad som muligt at lade arbejde i deres faste erhverv.“

Det er altså ikke noget ønske fra militærnægterne, at de skal have længere tjenestetid, men de affinder sig med det for at få lov at følge deres samvittighed, og det er noget ganske andet. Det kan derfor ikke overraske, at jeg må modsætte mig de ændringsforslag, som den højtærede indenrigsminister har stillet. Det ene af ministerens ændringsforslag indeholder en skærpelse af de disciplinære straffemidler, så at man kan gennemføre straffemidler omtrent som i militæret. Hvorvidt sådanne midler kan siges at gavne i hæren, skal jeg ikke komme ind på her, men jeg mener ganske bestemt, at de er upåkrævede i militærnægterlejerne, ja, at deres tilstedeværelse blot vil virke modsat deres hensigt, som jo er at holde ro og orden.

Må jeg i den forbindelse spørge: Hvad forstår man ved vagtarrest i forbindelse med militærnægterlejerne? Det må jo huskes, at militærnægtere netop har reageret mod tvangen, og det kan derfor kun skabe lejrlederne endnu større vanskeligheder, når man også vil bruge militære tvangsmidler overfor nægtere. Det, der skal få arbejdet til at gå gnidningsfrit, er arbejdsledernes tekniske evner, pædagogiske evner og deres evne til at have med unge mennesker at gøre, ikke tvangsmidler.

I konsekvens af mine bemærkninger ved første behandling har jeg i betænkningen foreslået nogle ændringer, som efter vor opfattelse ville forbedre denne lov i demokratisk retning, selvom intet forslag kan gøre loven eller rettere den lov, der er årsag til den, demokratisk.

Under ændringsforslag nr. 1 har jeg foreslået en ny affattelse af § 1, stk. 1. Ordene „efter foreliggende oplysninger må anses for at være“ har jeg erstattet med ordet: „er“, idet man derved fritager myndighederne for den umulige opgave det er at vurdere, om der nu også virkelig er samvittigheds-